

Rektor vid Marstrands skola
Varvsgatan 10
440 30 Marstrand

2009-11-26
1 (10)
Dnr 40-2009:1745

Kungälv's Kommun
442 81 Kungälv

Kvalitetsgranskning av arbetet vid trakasserier och kränkande behandling vid Marstrands skola i Kungälv's kommun

Inledning

Skolinspektionen genomför en kvalitetsgranskning av skolornas arbete vid trakasserier och kränkande behandling under höstterminen 2009. Granskningen av Marstrands skola i Kungälv's kommun ingår i detta projekt.

Övergripande information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/kvalitetsgranskning/).

Skolinspektionens kvalitetsgranskningar ska bidra till förbättrad måluppfyllelse genom att tydliggöra behov av utveckling inom prioriterade områden, så att skolor, övriga verksamheter och huvudmän ges ökade förutsättningar för att genomföra förbättringar.

Skolinspektionens kvalitetsgranskningar initieras med utgångspunkt i en nationell risk- och väsentlighetsanalys. Med denna som grund inriktas kvalitetsgranskningen mot områden i behov av förbättring samt mot huvudmän och/ eller skolor. Dessa granskas utifrån i förväg fastställda perspektiv och frågeställningar.

De styrdokument som gäller för svenskt utbildningsväsen stadgar nolltolerans mot att barn, elever och studerande utsätts för kränkningar, diskriminering eller trakasserier.

Trots kravet på nolltolerans visar olika undersökningar, samt erfarenheter från den regelbundna tillsynen och från enskilda anmälningsärenden, att det inte är ovanligt att barn och elever blir kränkta och/ eller trakasserade i svensk skola.

Skolinspektionen har därför valt att genomföra en kvalitetsgranskning med inriktning mot skolornas arbete vid trakasserier och kränkande behandling. Syftet med granskningen är att bidra till att förhindra förekomsten av trakasserier och kränkande behandling vid de granskade skolorna. Totalt har 50 skolor granskats i landet.

Kravet på skolorna att bedriva ett effektivt förebyggande, förhindrande och åtgärdande arbete understryks och konkretiseras i granskningen. Skolinspektionen avser därmed bidra till att öka de granskade skolornas kunskap om vilket arbete som krävs för att förebygga och förhindra att kränkningar och trakasserier uppstår.

Granskningens resultat ska spridas till skolor och huvudmän som inte ingår i projektet. Resultaten kan därmed utgöra ett underlag för ett förbättringsarbete i hela landet.

Resultatet av Skolinspektionens kvalitetsgranskning redovisas dels i en övergripande rapport, dels i rapporter med bedömningar för varje granskad skola. Där tar Skolinspektionen ställning till om skolan uppfyller skolförfattningarnas krav och med vilken kvalitet arbetet bedrivs. I de fall behov av åtgärder framkommit ansvarar huvudmannen och rektor vid skolan för att åtgärder vidtas.

Marstrands skola har ingått i kvalitetsgranskningen och resultatet redovisas i detta beslut. Underlaget till beslut består av dokument från skolan samt av information som samlats in vid besök på skolan den 25 -26 augusti 2009. I skolan genomfördes samtal med ett urval av personal och elever samt med skolledning och elevhälsoteam. Beslutet grundar sig också på annan information som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller annat offentligt material. Rektor vid skolan har beretts möjlighet att ge synpunkter på sakinnehållet som ligger till grund för kvalitetsgranskningens beslut. Ansvariga för kvalitetsgranskningen i Marstrands skola har undervisningsrådet Anna Wide och utredaren Lina Bennehult varit.

Fråge-/granskningsområden

Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever upphörde att gälla den 1 januari 2009. Idag finns bestämmelserna istället i två lagar, dels i 14 a kap. skollagen, dels i diskrimineringslagen.

14 a kap. skollagen innehåller bestämmelser som har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever. Med kränkande behandling avses ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker ett barns eller en elevs värdighet. Det är Skolinspektionen som har tillsynen över att 14 a kap. skollagen följs.

Diskrimineringslagen innehåller bl.a. bestämmelser som har till ändamål att motverka diskriminering av barn och elever. Med diskriminering avses direkt och indirekt diskriminering, instruktioner att diskriminera samt trakasserier och sexuella trakasserier. Med trakasserier avses ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Med sexuella trakasserier avses ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Diskrimineringsombudsmannen ska utöva tillsynen över att diskrimineringslagen följs.

14 a kap. skollagen och diskrimineringslagen innehåller bestämmelser som ålägger huvudmannen att vidta aktiva åtgärder bl.a. i form av åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling respektive trakasserier samt skyldighet att utreda och vidta åtgärder vid kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling respektive trakasserier.

Skolinspektionen har med utgångspunkt i 14 a kap. skollagen utifrån forskning, utvärdering och beprövad erfarenhet granskat det arbete som bedrivs i skolorna inom tre frågeområden.

1. Fungerar skolans systematiskt förebyggande arbete för att motverka trakasserier och kränkande behandling av barn och elever?

- *Fungerar skolans rutiner för att upptäcka kränkningar och trakasserier?*

Inom detta frågeområde har skolans arbete med att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling och trakasserier granskats. En viktig komponent i detta arbete är att utifrån en kartläggning av skolans behov upprätta plan mot kränkande behandling och likabehandlingsplan. Granskningen har också undersökt om skolan arbetar för att vara en social gemenskap. Vidare har det undersökts om skolan har rutiner för att upptäcka kränkningar och trakasserier.

2. Har skolan ett normkritiskt förhållningssätt?

Inom frågeområdet har granskats om personal sinsemellan och tillsammans med elever återkommande reflekterar över sitt egna förhållningssätt, värderingar och normer samt den betydelse dessa kan ha för att kränkningar och trakasserier kan uppstå.

3. Fungerar skolans rutiner så att kränkningar och trakasserier upphör när det blivit känt att ett barn eller elev blivit kränkt och trakasserat?

- *Använder skolan program utifrån forskning och/eller beprövad erfarenhet i sitt arbete mot trakasserier och kränkningar?*

Inom frågeområdet har det undersökts om skolan har rutiner för att tillse att kränkningar och trakasserier omedelbart upphör då de kommer till personalens kännedom. Vidare har det granskats vilka rutiner skolan har i fall då personal utsätter elever för trakasserier eller kränkande behandling. Om skolan använder sig av program/ programkomponenter utifrån forskning och/ eller beprövad erfarenhet har undersökts. Skolinspektionen har också undersökt om skolan analyserar orsaker till olika fall av kränkningar och trakasserier.

Beskrivning av besökt skola

Marstrands skola är belägen på en ö i skärgården i Kungälv kommun. Utbildningen i skolan omfattar förskoleklass och grundskolans årskurser 1–6. Vid Skolinspektionens besök är 80 elever inskrivna i skolan.

Skolinspektionens iakttagelser

Marstrands skola arbetar med en så kallad idealbild. Det innebär att personal, elever och föräldrar formulerar en vision för verksamheten. Avsikten är, enligt skolans arbetsplan, att få ett dokument som visar på likheter och olikheter i hur arbetsmiljön upplevs och därigenom främja respekt och förståelse för varje individs behov och önskemål. I arbetet ingår att genomföra enkätundersökningar för att ta reda på hur elever-

na upplever sin arbetsmiljö. I elevintervjuer framkommer dock att de inte riktigt är medvetna om vad arbetet med idealbilden syftar till. De är inte riktigt säkra på om, eller hur ofta, de svarar på enkäter. Enligt rektorn och personalen är arbetet med idealbilden i ett initialt skede och ska utvecklas och systematiseras under innevarande läsår. Rektorn menar att detta arbete med att kartlägga elevernas arbetsmiljö och förekomsten av trakasserier och kränkningar kommer att förbättras. Vid tillfället för kvalitetsgranskningen är dock arbetet med idealbilden inte förankrat bland eleverna och endast ett fåtal i personalgruppen relaterar till det.

Enligt skollagen¹ ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. Enligt förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling² ska planerna upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller.

Vid Marstrands skola finns en plan för att motverka kränkande behandling. Denna plan är sammanförd med den likabehandlingsplan som enligt diskrimineringslagen³ årligen ska upprättas. Skolinspektionen vill påpeka att den lagstiftning planen relaterar till är föråldrad. Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever upphörde att gälla den 1 januari 2009 och ersattes av 14 a kap. i skollagen och av diskrimineringslagen.

Som bilaga till planen finns dels personalens egna deklARATIONER om likabehandlingsarbetet och dels en plan för vilka åtgärder som ska vidtas vid Marstrands skola verksamhetsåret 2009/2010 i syfte att motverka kränkande behandling och för att främja likabehandling.

Personalen är väl förtrogen med de egna deklARATIONERNA om likabehandlingsarbete men däremot inte med skolans plan. Eleverna känner generellt inte till att det finns en plan och har inte deltagit i arbetet med att upprätta den. Däremot återges i planen citat från elever som tidigare gått på skolan där de konkretiserar begreppet kränkningar. Dessa citat åskådliggör vad kränkningar kan bestå i och ger enligt Skolinspektionens bedömning eleverna ett redskap för att förstå innebörden i begreppet kränkningar. Men de elever som nu går på skolan känner inte till citaten. Inte heller har de, på motsvarande sätt som tidigare elever vid skolan, fått tillfälle att konkretisera vad begreppet kränkningar innebär.

Skolinspektionen konstaterar att arbetet med att upprätta planen inte sker under medverkan av barn och elever vilket måste åtgärdas.

¹ 14 a kap. 8 § skollagen (1985:1100)

² 2 § förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

³ 3 kap. 16 § diskrimineringslagen (2008:567)

Enligt skollagen⁴ ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Vidare ska huvudmannen se till att det vidtas åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Enligt läroplanen⁵ ska alla som arbetar i skolan medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen.

Genom arbetet med idealbilden och genom att genomföra kontinuerliga enkäter och kartläggningar skaffar sig Marstrands skola en bild av hur eleverna upplever situationen på skolan samt var och när det finns risk för att kränkningar ska uppstå.

Enligt Brottsförebyggande rådets rapport "Effekter av anti-mobbningsprogram – vad säger forskningen"⁶ anges att internationell forskning visar att det är viktigt med en så kallad "whole school approach" för att lyckas minska mobbning. Hela skolan bör vara delaktig, såväl skolledning som lärare och övrig skolpersonal, och ha en gemensam uppfattning om hur man ska agera. Flera studier visar också att samarbete, engagemang och dialog mellan skolledning, lärare, föräldrar och elever har en avgörande betydelse. Trots att skolan i sin årliga plan mot kränkande behandling anger åtgärder som ska vidtas i det förebyggande arbetet, där arbetet med idealbilden är en viktig del, framkommer vid samtal med elever och lärare att det saknas en gemensam strategi i skolans förebyggande arbete. Vidare framkommer att lärarna inte känner till hur kollegor arbetar och att det inte har genomförts gemensamma utvärderingar av detta arbete. Den årliga planen för att förebygga och förhindra kränkande behandling ska vara ett aktivt redskap i skolans arbete och därmed underlätta för skolorna att leva upp till lagstiftarens krav på att huvudmannen ska se till att det vidtas åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Det är av vikt att de ansatser som finns i den nuvarande planen förverkligas och att skolan undviker att det förebyggande arbetet blir sporadiskt.

Skolinspektionen bedömer att de ansatser som finns i arbetet med idealbilden samt de åtgärder som anges i den årliga planen bättre bör förankras hos lärare och elever för att få genomslag i verksamheten.

Enligt läroplanen⁷ ska skolan främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser. Det svenska samhällets internationalisering och den väx-

⁴ 14 a kap. 6 och 7 §§ skollagen (1985:1100) (jämför med 3 kap. 14 och 15 §§ diskrimineringslagen (2008:567))

⁵ Avsnitt 2.1 förordning (SKOLFS 1994:1) om läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94)

⁶ Alvant, Per (2009) *Effekter av anti-mobbningsprogram – vad säger forskningen?* Brottsförebyggande rådet

⁷ Avsnitt 1 förordning (SKOLFS 1994:1) om läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94)

ande rörligheten över nationsgränserna ställer höga krav på människors förmåga att leva med och inse de värden som ligger i kulturell mångfald.

Eleverna vid Marstrands skola uppger att de någon gång arbetat med värderingsövningar. De berättar med entusiasm om de gånger de arbetat med till exempel samtalsgrupper eller en bok som berör förhållningssätt gentemot varandra. Lärarna ger ytterligare exempel på arbete med värdegrunden, till exempel ett projekt om häxprocesser. Eleverna upplever dock att det varit enstaka, sporadiska inslag i verksamheten och att de alltför sällan arbetar med sådana frågor. Skolinspektionen vill peka på vikten av att värdegrundsarbetet genomsyrar all verksamhet i skolan.

Vid Marstrands skola finns bara ett fåtal elever som har utländsk bakgrund. Inte heller finns det någon elev som aktivt utövar någon annan religion än kristendom. När eleverna fortsätter sin skolgång i årskurs 7 går de företrädesvis till Ytterbyskolan där det finns ett relativt stort mångkulturellt inslag. Eleverna vid Marstrands skola uppger att då de inte diskuterar frågor som har med till exempel homosexualitet eller kulturell och religiös mångfald att göra är de inte förberedda för det. De uttrycker också att det skulle kunna vara svårt för elever som avviker från "det vanliga" att gå på Marstrands skola. Vidare ger de exempel på elever som de tror har slutat på skolan därför att de kände sig utanför. Vid samtal med rektor och personal framkommer att skolan inte vet, eller har reflekterat över, att eleverna upplever att kamrater bytt skola på grund av utanförskap. Att skolan tillsammans med elever reflekterar över hur situationen är på den enskilda skolan, vilka normer som råder samt vilka konsekvenser detta får är av största vikt i värdegrundsarbetet. Skolinspektionen menar att skolans ansvar då det gäller att förbereda elever på att leva i ett samhälle präglad av mångfald är av särskild vikt i en skola av den, i detta avseende, homogena karaktär som Marstrands skola är.

Skolinspektionen bedömer att det förebyggande värdegrundsarbetet vid skolan behöver utvecklas. Vidare bedömer Skolinspektionen att skolan tillsammans med eleverna behöver reflektera över vilka värderingar och normer som råder vid Marstrands skola.

För att kunna åtgärda trakasserier och kränkningar då de uppstår måste skolan ha rutiner för att försäkra sig om att de upptäcks. Vid Marstrands skola genomförs som tidigare nämnts, enkäter för att kartlägga elevernas upplevelse av arbetsmiljön. I flera klasser genomförs också utvärderingar varje vecka där bland annat elevernas upplevelse av den psykosociala arbetsmiljön behandlas. Skolan har enligt elever, lärare och i överensstämmelse med de iakttagelser inspektörerna gör vid besöket på skolan en god och aktiv vuxennärvaro såväl i som utanför klassrum. Eleverna uppger också att de med förtroende kan vända sig till någon vuxen om kränkningar eller trakasserier uppstår. Dock framkommer vid besöket på skolan att det finns incidenter som eleverna inte tar upp med de vuxna. Det gäller till exempel kränkningar eller trakasserier som sker utanför skolan och skoltiden. Eleverna uppger att det inte är någon idé att ta upp sådant eftersom de vuxna tydligt markerat att man i skolan bara pratar om det som

skett där. Skolinspektionen finner anledning att påtala att kränkningar inte kan ses som företeelser som är isolerade från varandra och att elever som utsätts för kränkningar av andra elever oavsett när och var kan uppleva sig vara ständigt utsatta. Dessutom riskerar eleverna att uppfatta att ett normsystem råder i skolan och ett annat utanför skolan. Med tanke på skolans uttalade uppdrag att förmedla och hos eleverna förankra de grundläggande värden som vårt samhällsliv vilar på⁸ finns det anledning för Marstrands skola att reflektera över hur personal ska förhålla sig till kränkningar utanför skoltid.

I de fall trakasserier eller kränkningar som sker under skoltid kommer till Marstrands skolas kännedom vidtas enligt rektorn, personal och elever åtgärder för att få dessa att upphöra. Dessa åtgärder får oftast önskvärd effekt, det vill säga att de aktuella kränkningarna upphör. Dock framkommer vid samtal med lärare och elever att de åtgärder som vidtas baseras på individuella bedömningar hos lärarna och att gemensamma rutiner saknas eller är otydliga. Eleverna uppger dock att de har någon vuxen att vända sig till och uttrycker förtroende för personal i skolans elevhälsoteam. Elevhälsoteam och personal påpekar att för rektorn är dessa frågor av central betydelse och han lägger stor vikt vid att hantera de ärenden som kommer till hans kännedom. Skolinspektionen vill peka på att planen mot kränkande behandling ska användas som ett redskap i arbetet för att åtgärda fall av kränkande behandling. I Marstrands skolas plan anges vilka metoder som ska användas. Då planens innehåll inte är allmänt känt på skolan är det otydligt vilken funktion den fyller i detta arbete. Diskussioner om vilka rutiner som ska användas i relation till den kunskap som finns via forskning och/eller beprövad erfarenhet saknas.

Dock framkommer att skolan inte utvärderat sitt arbete då trakasserier och kränkningar uppstått för att med en utvärdering som grund kunna utveckla sitt arbete med dessa frågor. Arbetet tycks också i hög utsträckning vara inriktat på individnivå och i akuta situationer, det vill säga att de individer som kränker eller trakasserar ska sluta med detta. Skolinspektionen menar att det är av största vikt att skolan är handlingskraftig i akuta situationer för att kränkningar och trakasserier ska upphöra. Men arbetet måste också inbegripa analys av de bakomliggande faktorerna i varje enskilt fall. Forskning visar att kränkningar och trakasserier inte är enhetliga fenomen med en generell förklaring utan olika förklaringar går in i varandra. Sannolikt samspelar olika faktorer och förstärker varandra.⁹ Varje fall av kränkningar och trakasserier måste därför analyseras för att skolan ska kunna sätta in och samordna lämpliga insatser. Vidare bör skolan utifrån analys av de incidenter som inträffar tillförsäkra sig om att den erfarenhet och kunskap det inträffade, och hanteringen av det, kan ge blir en del av den samlade lärdom skolan har med sig då insatser ska vidtas vid eventuella kommande incidenter.

⁸ Avsnitt 1 förordning (SKOLFS 1994:1) om läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94)

⁹ Granström, Kjell "Olika förklaringar till mobbning" i Thors, Kristina (red.) *Utstött - en bok om mobbning* (2007) Lärarförbundet

Skolverket påtalar i ett beslut i ett enskilt ärende på Marstrands skola från 2008¹⁰ betydelsen av att skolan arbetar aktivt och kontinuerligt med att stärka klassgemenskapen när det finns uppgifter om utanförskap. Enligt personal och rektor har skrivningen i detta beslut inte diskuterats, förutom det faktum att det inte riktades allvarlig kritik avseende hanterandet av elevärendet mot skolan. Den genomlysning av, och de påpekande om, Marstrands skolas arbete Skolverket gjorde med anledning av anmälningens ärendet har därmed inte legat till grund för utveckling av arbetet i detta avseende. De fall av trakasserier och kränkningar som uppstår på en skola kan om de analyseras och sätts i relation till forskning och beprövad erfarenhet hjälpa skolan att utveckla sitt arbete.

Skolinspektionen bedömer att de fall av kränkningar och trakasserier som uppstått vid skolan i högre grad behöver analyseras.

Personalen uppger vid samtal att de återkommande pratar om hur deras förhållningssätt påverkar eleverna och stämningen och arbetssättet på skolan. Vid besök på skolan framkommer att det förekommit att när flickor pratat med personal om att pojkarna retas eller tafsar på dem har de fått till svar att det är för att pojkarna är kär/kära i dem. Skolinspektionen vill framhålla betydelsen av att vuxna reflekterar över hur de bemöter elever då de berättar om incidenter. Professor Solveig Häggglund¹¹ beskriver hur mobbning och kränkande handlingar kan komma att bli vardagsföreteelser och banaliserade i skolkulturer. Med hjälp av sociala mekanismer som upprepning och föreställningar om begränsningar i människors värde, framstår handlingarna varken som konstiga eller icke önskvärda. Personal kan genom att banalisera då elever blir utsatta medverka till att elever i fortsättningen inte berättar om att de blivit utsatta eller till och med bibringas uppfattningen att vissa former av trakasserier och kränkningar ska ses som acceptabla. Detta överensstämmer inte med den värdegrund skolan och samhället vilar på.

Skolinspektionen bedömer att personalen i högre grad bör reflektera över sitt förhållningssätt och vilka konsekvenser det får.

Skolinspektionens slutsatser och beslut

Fungerar skolans systematiskt förebyggande arbete för att motverka trakasserier och kränkande behandling av barn och elever?

De rutiner för det förebyggande arbetet Marstrands skola har angett i sin likabehandlingsplan är inte kända bland personal och elever och har därigenom inte fått genom-

¹⁰ Diarienummer 51-2006:2542

¹¹ Häggglund, Solveig "Banal mobbning – en vardagsföreteelse i förskola och skola" i Thors, Christina (red.) *Utstött – en bok om mobbning* (2007) Lärarförbundet

slagskraft i verksamheten. Trots att det finns goda ansatser i skolan tycks detta arbete i stora stycken vara av spordisk karaktär. Det saknas en gemensam uppfattning om hur det förebyggande arbetet ska bedrivas.

Har skolan ett normkritiskt förhållningssätt?

Personalen uppger att de för en kontinuerlig diskussion om hur deras förhållningssätt påverkar eleverna. Trots detta framkommer att elever inte anser att det är någon idé att ta upp en del kränkningar till exempel då pojkar utsätter flickor därför att lärarna inte tar det på allvar eller då kränkningarna sker utanför skoltid för att lärarna inte anser att det är deras ansvar. Därigenom medverkar lärare genom sitt förhållningssätt till att banalisera vissa former av kränkningar. Personalen reflekterar inte tillsammans med eleverna över vilka värderingar och normer som är gällande ställt i relation till att skolan i många avseende är homogen till skillnad från samhället eleverna kommer möta längre fram.

Fungerar skolan rutiner så att kränkningar och trakasserier upphör när det blivit känt att ett barn eller elev blivit kränkt och trakasserat?

Lärarna vidtar åtgärder så att kränkningar och trakasserier upphör. Dessa åtgärder är dock inte baserade på gemensamma rutiner utan mer på varje lärares individuella kunskaper och erfarenheter. Erfarenheter från tidigare incidenter i detta avseende tas inte till vara.

Skolinspektionen har i sin kvalitetsgranskning identifierat ett flertal områden som kommunen/skolan måste åtgärda eller behöver förbättra för att förhindra att kränkningar och trakasserier uppstår. Nedanstående punkter visar vilka områden som måste åtgärdas respektive områden där förbättringsåtgärder behövs.

Områden som måste åtgärdas

- Skolinspektionen konstaterar att barn och elever inte medverkar vid upprättande av plan mot kränkande behandling vilket måste åtgärdas.

Områden som behöver förbättras

- Skolinspektionen bedömer att de ansatser som finns i arbetet med idealbilden samt de åtgärder som anges i den årliga planen bättre bör förankras hos lärare och elever för att få genomslag i verksamheten.
- Skolinspektionen bedömer att det förebyggande värdegrundsarbete behöver förbättras vid skolan.
- Skolinspektionen bedömer att de fall av kränkningar och trakasserier som uppstått vid skolan i högre grad behöver analyseras.
- Skolinspektionen bedömer att personalen i högre grad behöver reflektera över sitt förhållningssätt och vilka effekter dessa får.

- Skolinspektionen bedömer att skolan tillsammans med eleverna behöver reflektera över vilka värderingar och normer som gäller i Marstrands skola.

Uppföljning m.m.

Kungälv kommun/Marstrands skola ska senast inom fyra månader från dagen för beslutet, dvs. senast den 26 mars 2010 till Skolinspektionen, avdelningen i Göteborg,¹² redovisa vilka åtgärder som vidtagits med anledning av beslutet.

En kopia av beslutet skickas till Göteborgs stad.

På Skolinspektionens vägnar

Carina Abréu

Avdelningschef

Anna Wide

Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har utredaren Lina Bennehult deltagit.

¹² Skolinspektionen, Kungsgatan 20, 411 19 Göteborg